
600049683-

ACADEMIAE FRIDERICIANAE HALENSIS
CUM VITEBERGENSI CONSOCIATAE
RECTOR

THEODORUS ACKERMANN

CUM SENATU
NOMINA CIVIUM SUORUM QUI IN CERTAMINE LITTERARIO
IN DIEM XXII. M. MARTII A. MDCCCLXXXV
SOLLEMNIUM REGIS AUGUSTISSIMI NATALICIORUM CAUSA
INDICTO PRAEMIA REPORTAVERUNT RENUNTIAT
NOVASQUE SIMUL QUAESTIONES IN ANNUM SEQUENTEM
PROPOSITAS PROMULGAT.

INEST

ATILII FORTUNATIANI LIBER DE METRIS
AD FIDEM CODICIS NEAPOLITANI RECENSUIT
HENRICUS KEIL.

HALIS
FORMIS HENDELIIS
A. MDCCCLXXXV.

Caesii Bassi et Atilii Fortunatiani libros de metris uno Bobiensi codice memoriae proditos esse constat. ad huius scripturam restituendam, postquam ipsum archetypum periit, in editione eorum librorum, quae in sexto volumine grammaticorum latinorum facta est, duobus apographis Vaticanis et principe editione a Iano Parrhasio facta usus eram. postea lectiones codicis Neapolitani, cuius ib. p. 247 mentionem feceram, a Gustavo Iuergensio, qui eum codicem me rogante cum mea editione contulerat, accepi. quibus lectionibus cum iis libris, quibus antea usus eram, comparatis facile apparuit omnem veteris scripturae memoriam ab uno Neapolitano codice repetendam, reliquos ex hoc ipso derivatos esse. qua de re in commentatione indici lectionum universitatis nostrae aestivarum a. 1880 praemissa disputavi. deinde in septimo volumine grammaticorum p. 669 sqq. discrepantiam scripturae ex Neapolitano codice adnotatam edidi. quamquam autem hoc fonte recluso non ita multum novi, quod quidem gravioris momenti esset, ad ea quae olim apographa secutus edideram addi poterat, tamen, quo certius de fide scripturae in his libris constaret et promptior ad usum apparatus emendationis esset, non inutile esse visum est ipsos libros cum lectionibus unius codicis, in quo omnis fides scripturae posita est, denuo edere. itaque postquam Caesii Bassi fragmentum ad fidem Neapolitani codicis recensitum ante paucos annos in academica scriptione iterum edidi, nunc simili scribendi occasione oblata Atilii Fortunatiani librum eodem modo instructum addidi.

Codicem, qui nunc in regia bibliotheca Neapolitana est IV A 11, Iuergensii verbis usus in commentatione supra indicata descripsi. eodem in Velii Longi et Arusiani Messii libris, quorum eadem condicio est, usus sum. ex vetere autem Bobiensi codice, qui anno 1493 una cum reliquis eius bibliothecae codicibus inventus erat, proximis annis post descriptus et ad Ianum Parrhasium, qui tum Mediolani vivebat, delatus est. ex huius hereditate primum cum reliquis Parrhasii libris ad Antonium Seripandum, deinde in publicam bibliothecam Neapolitanam pervenit. ea autem de quibus nunc dicimus post libros Velii Longi, Adamantii, Probi, Arusiani, qui ipsi quoque tum primum Bobii inventi erant, scripta sunt ita, f. 79 *Secundus pariambus — utebantur facultatibus*. sequuntur f. 85 fragmenta post Caesii Bassi librum edita gramm. lat. v. VI p. 273—277 de distinctione, de chria, de poemate, de versu, de accentibus, de arte grammatica, deinde

f. 87 Atilii Fortunatiani ars non addita inscriptione libri, *Etsi scio te omni — trimetri iambici erunt ARS ATILII FORTUNATIANI EXP*, et post hunc librum f. 99 primum pauca de metris Horatii, quae Caesii Bassi nomine inscripta sunt, *ARS CAESII BASSI DE METRIS Mecoenas atauis — constiterint ab acuto,* deinde commentarii de pedibus, de compositionibus, de generibus versuum et de generibus poematum, *BREVIATIO PEDVM Pedes disyllabi — Atellana Rythmica Mimi.* duorum autem librariorum manus in his comparere mihi indicavit Iuergensius. nam eam partem quae est inde a commentario de arte grammatica p. 275, 11 *Ars grammatica accepta ex auditorio Donatiani*, usque ad Atilii Fortunatiani verba haec p. 283, 4, *Nunc dicere aggrediar metra principalia quae a Graecis,* ab alio scriptam esse atque eam quae antecedit, in qua est Caesii Bassi fragmentum cum iis quae huic subiecta sunt usque ad eum locum quem dixi. deinde eadem manu, quam Caesii Bassi libellus et fragmenta huic subiecta prae se ferunt, scriptam esse reliquam partem Fortunatiani cum his quae huic subiecta sunt, eamque scripturam pertinere usque ad commentarii de compositionibus verba haec p. 309, 12 *rapior in turbines.* postremo pauca quae restant usque ad finem horum commentariorum p. 312, 9 *Rythmica Mimi* iterum altera illa manu perscripta esse. denique tertiam manum ab his duabus, quibus textus verborum scriptus est, diversam deprehendi in iis quae in Atilii Fortunatiani libro postea correcta sunt. nam praeter pauca, quae ipsi librarii inter scribendum correxerant, inde ab ea parte quae est de principalibus metris, ubi post interruptam a secundo librario scripturam prior ad opus redierat, usque ad finem eius libri multa postea partim in ipsis verbis correcta, partim in marginibus adscripta sunt, quae non multo recentiorem quidem scripturam, sed tamen diversam a duobus librariis, qui ipsos libros scripserant, referre Iuergensius adnotavit.

Ex hoc igitur codice, antequam correctoris operam in ea parte quam modo dixi expertus erat, Parrhasius hos libros una cum iis commentariis, qui illis in codice adhaeserunt, et cum aliorum grammaticorum libris edidit Mediolani a. 1504. nam in hac editione prior codicis scriptura accurate expressa est; ea quae graece scripta erant indicatis lacunis omissa sunt. deinde ex eodem codice, postquam eius scriptura correcta erat, descriptus est codex Vaticanus 3402, qui olim Fulvii Ursini fuit, in quem omnia sic, ut a correctore mutata erant, translata sunt. ex Ursini libro porro descriptus est alter Vaticanus 5216, quo Gaisfordius usus est. haec, quae mihi tribus codicibus inter se comparatis apparuerunt, certa esse puto; neque plus tribuendum est duobus apographis Ambrosianis, quae olim commemoravi. minus certum est iudicium de auctoritate eorum, quae in Neapolitano codice a correctore scripta sunt. quamvis enim maxima horum pars haud dubie coniecturae tribuenda sit eius qui haec adscripsit, sunt tamen quae sine libris inveniri non potuerint, versus Aristophanis p. 291, 1 in margine quamvis corrupte ad ea quae

librarius scripserat adscriptus et Callimachi versus p. 292, 29 in lacuna a librario relicta item corrupte scriptus et graecum vocabulum παρῳρισμένον similiter in lacuna p. 292, 16 scriptum. quae si re vera a correctore scripta sunt, sequitur ut is codicem, sive ipsum archetypum sive aliud eius apographum, ad emendationem adhibuerit. quamquam enim graeci versus quos dixi apud Hephaestionem leguntur, tamen ab hoc eos correctorem petivisse probabile non est. praeterea sunt alia, de quibus dubitari potest an e manu scripto codice potius petita quam coniectura inventa sint, p. 289, 14 *cleomacum* pro *clenacum*, ib. 16 *uvas nitidis frontibus heuan hederis inligat* pro *uvas nitidis floribus Euadne hederis inligat*, p. 298, 2 emendatio versus Anacreontei γουνοῦμαί σ᾽ ἐλαφηβόλε. ex supplementis latinorum versuum in margine adscriptis vera videntur esse haec, p. 287, 3 *cadus* in dimetro iambico brachycatalecto additum, *plenus cadus musti;* deinde, id quod ex superiore disputatione de depositione versuum peti poterat, *avete fontes caeruli trimetrum acatalectum.* manifestae lacunae a correctore suppletae sunt hae,in quibus iusta verborum sententia supplementis restituta est, ipsa verba quae adscripsit non satis apta sunt, p. 288, 25; 29. 291, 11. 293, 9. 298, 15. falsa vero sunt haec, quae a correctore in iis locis, in quibus lacuna non erat, addita sunt, p. 285, 4 *Italiam fato profugus tetrametrum catalecticum*)* et p. 291, 8 *cuius divisio duplex*

---

*) In dactylico metro quinque versuum generibus, dimetro trimetro tetrametro pentametro hexametro, singula exempla adscripserat grammaticus. his corrector praeter ordinem hoc loco servatum in tetrametro addidit alterum exemplum e Vergilii versu petitum, *Italiam fato profugus,* quod catalecticum esse voluit. praeterea in dimetro, cuius exemplum adonium versum grammaticus posuit, *terruit urbem,* pro eo quod in codice scriptum erat *catalectum* corrector scripsit *acatalectum.* idem versus apud Marium Victorinum p. 73, 4 dicitur dimetrus catalecticus, unde *catalecticum* apud Atilium recepi. discrepat hoc quidem a definitione quae sequitur hexametri, quem *acatalectum* dixit (*acatalecticum* scriptum est in codice), cum deberet catalecticum dicere, si modo in adonio versu dimetro catalectico eius clausulam esse voluit. atque ad hunc modum supra p. 283, 22 scripta erant haec, *sed melius sonat versus dactylicus hexameter, si catalecticus fiat, hoc est si disyllabum pedem in ultimo habeat, At tuba terribilem sonitum procul aere canoro.* contra tamquam acatalectum hexametrum versum definivit p. 284, 12, *recipit, ut dixi, pedes dactylum et spondeum omnibus locis indifferenter, aliquando in ultimo et trochaeum: omnis enim ultima syllaba in versu adiaphoros est;* et p. 282, 1 in dactylico genere catalecticum versum esse negavit, *in dactylico vero, cui nec pes nec syllaba potest in ingressione deesse, quippe cum eius simplicibus pedibus basis constet, non nisi acatalectum invenire poterimus.* quare, ut ea discrepantia tolleretur, olim recepi quod in Vaticanis apographis scriptum est, *dimetrum acatalectum.* nunc veterem manu scripti libri lectionem repraesentare quam corrigendo aequabilitatem illam restituere malui. videtur autem grammaticus in dactylicis metris disyllabo pede terminatis diversa ratione usus esse, cum acatalecta diceret ea quae spondeum, catalectica quae trochaeum in fine haberent. ea vero quae de depositione versuum praecepit, in dactylico genere inveniri non posse nisi acatalectum versum, aut neglegenter scripta aut corrupta esse apparet. nam catalecticum versum a dactylico genere alienum esse hac argumentatione non probavit, sed brachycatalectum

traditur. reliqua, in quibus prior scriptura a correctore mutata est, quamvis quaedam in his recte emendata sint, tamen ita comparata sunt omnia, ut coniectura inveniri potuerint. in tam incerta igitur correctoris fide priorem scripturam ita repraesentavi, ut, nisi aperti errores librarii a correctore correcti essent, ea quae ille adscripserat non reciperem.

Atilii Fortunatiani nomen, quo inscripti hi libri inde a Parrhasii editione ferebantur, in uno posteriore libro memoriae proditum esse olim dixi, et apparet hoc magis, postquam ab uno Neapolitano fidem scripturae repetendam esse intellectum est. in hoc enim cum priori libro nomen scriptoris praescriptum non sit, propterea quod in archetypo cum prima libri parte vetus inscriptio perierat, Parrhasius, qui eodem apographo usus duos libros una cum iis quae interposita sunt sic, quasi haec omnia unius auctoris essent, edidit, nomen Atilii Fortunatiani, quod in fine alterius libri scriptum invenerat, editioni utriusque libri praeposuit. similiter is qui postea ex eodem Neapolitano codice Vaticanum apographum fecit utrique libro idem nomen praescripsit. de Caesio Basso autem, cui librum antea Atilio Fortunatiano non recte tributum adscripsi, quamquam ne hoc quidem nomen in hoc libro memoriae proditum, sed commentariolo de metris Horatianis post Atilii librum scripto impositum est, non repetam quae olim dixi. neque quisquam exspectaverit, cum ex ipso Caesii libro hanc partem relictam esse dicimus, omnia sic, ut ab illo perscripta erant, memoriae prodita esse. nam quod in omnibus veterum grammaticorum libris accidisse scimus, ut non solum erroribus librariorum sed etiam studio vel neglegentia eorum qui postea iis libris usi sunt genuina eorum forma corrumperetur, etiam in hoc Caesii libro factum erat. cuius rei indicia sunt haec. p. 11, 9 (266, 23) de cognatione hendecasyllabi sapphici et phalaecii, de qua plura leguntur apud Marium Victorinum p. 156, 20, pauca relicta sunt; quae sive ex longiore Caesii disputatione remanserunt, sive postea adscripta erant, mutatam hoc loco veterem lectionem indicant. similiter p. 12, 2 (267, 29) ea quae de cognatione adonii versus et anapaestici metri scripta sunt et p. 12, 11 (267, 18) de asclepiadeo versu videntur mutilata esse. item p. 13, 23 (269, 13) de tetrametro dactylico epodi loco ab Archilocho usurpato plura scripsisse videtur Caesius: cf. Mar. Vict. p. 166, 28. contra aliena ab eius doctrina esse exempla Horatiana sub finem libri p. 15, 16 (271, 7) scripta, quae

vel hypercatalectum fieri non posse docuit, quod ita fere dici poterat, *in dactylico vero, cui nec pes nec pes et syllaba potest in ingressione deesse, quippe cum eius simplicibus pedibus basis constet, non nisi acatalectum et catalecticum invenire poterimus.* denique ea quae de exitu hexametri adnotata sunt, *sed melius a nec versus dactylicus hexameter* sqq. quibus catalecticum versum esse monetur, non ab ipso grammatico scripta, sed postea addita esse, etiam ex perturbato verborum ordine apparet.

eodem modo apud Atilium Fortunatianum p. 294, 11 leguntur, collatis iis quae de versu Horatii *solvitur acris hiems grata vice veris et favoni* disputata erant p. 13, 5 (294, 11) nuper adnotavit Gerhardus Schultz, Quibus auctoribus Aphthonius de re metrica usus sit Vratisl. a. 1885 p. 6. denique tituli, quibus partes libri distinctae sunt, quos in nova editione seclusi, ex studiis posteriorum grammaticorum orti sunt.

ATILII FORTVNATIANI ARS

Etsi scio te omni studio atque virtute in hoc maxime laborare, ut oratorem te perfici velis, et hoc unum in animo volvere, quo avo et quo patre sis natus, *et* dies noctesque insistere, ut eloquentia senatoriam cumules dignitatem (quid enim pulchrius disertissimo praetore? aut quid sublimius eloquentissimo consule?), tamen arbitror ab illa virtutum omnium via aliquando in deverticula flectendum discendumque esse praeterea aliquid, pedetemptim tamen et tantum, quantum oratorem et non valeat avocare et possit ornare. cogita enim te de omnibus bonis artibus iudicaturum et, quanto dignitate omnes homines anteire, tanto scientia debere praestare. accipe igitur Horatiana metra, quae saepius flagitasti. nam quid refert hunc poetam imitari, tenere, diligere, si non omnes virtutes eius penitus cognoveris? quare necessario altius et ab ovo mihi, quod aiunt, repetenda res est, ut de metris ipsis principalibus ante praecurram, quo magis haec quibus intendimus in aperto esse possint. sed, ut ille ait *(Sall. Catil. c. 4),* 'carptim, uti quaeque memoria digna videbantur', de multis auctoribus excepta perscripsi. quod si omnia velis cognoscere et nomina et genera metrorum, cum tibi ab oratoria otium fuerit, veteres legemus, id est, ut ait Lucilius, archetypa, unde haec sunt omnia nata.

DE LITTERIS VOCALIBVS

Igitur *ut* a certo initio auspicemur, de litteris vocalibus pauca dicam, simul ne onerare te videar, cum artem grammaticam et intellexeris apud me et memoriae mandaveris diligenter, praesertim cum satis meminerim me tibi omnem summam

Adscripta est discrepantia scripturae codicis Neapolitani IVA 11, qui olim Iani Parrhasii fuit. in iis quae a correctore codicis mutata erant priori scripturae C, emendationi correctoris c additum est.

ATILII FORTVNATIANI ARS *om.* 4 et *ante* dies *om.* 10 flagisttasti *corr.* flagitasti 11 poenitus 12 ab ovo] a vivo 13 per precurram, *sed* per *deletum* 15 uti quaeque] utique que 17 Lucillius archeotyra 20 ut *om.* 22 memineris *corr.* — im

9 anteieris *Putschius* 12 ab ovo *Putschius* 17 legemus] lege *Parrhasius. fortasse* lege musicos archetypa *Parrhasius. fortasse* archetypos 20 Igitur ut a certo *Parrhasius*

metrorum brevitate pollicitum. ergo omissis omnibus quae iam nosti admonendus es vocales nostras dichronas esse, *id est* et produci et corripi. apud Graecos enim accepisti separatim natura longas, natura breves et dichronas.

DE CONSONANTIBVS

De consonantibus hoc velim te diligenter tenere, esse apud nos quaedam elementa, quae minus virium habeant et sic in pronuntiatione, ut ita dixerim, liquescant atque solvantur, ut positione longam facere non possint, et sunt l m n r (haec Graeci hygra appellant, λ μ ν ρ), ne forte versum illum *(Verg. A. IV 1)* contra rationem putes factum,

at regina gravi iandudum saucia cura.

nam in illo pede, qui est ginagra, g littera consonantis vim tenet, r pro nulla habetur et hygra accipi debet in secundo loco posita, id est cum alia consonans vocali propior praecedit. ceterum si aliqua harum litterarum primum locum teneat, id est prope vocalem sit, consonans accipi debet. item cum metri necessitas exigit, consonantes habentur.

DE SYLLABIS

Syllaba est litterarum consensus per vocalem vel vocales comprehensus. aliquando tamen unam vocalem pro syllaba positam abusive syllabam vocamus. syllaba enim a Graecis dicitur ἀπὸ τοῦ συλλαμβάνειν τὰ στοιχεῖα. syllabae aut breves sunt aut longae. breves efficit correpta vocalis. longae autem duobus modis fiunt, aut natura aut positione: natura, cum vocalis extenditur: positione fiunt modis sex, cum aut duae consonantes in eadem syllaba vocalem sequuntur, *ut* ars; aut in duas syllabas separatae, ut arcus; aut cum duplex littera in eadem syllaba est, ut nux, aut in sequenti, ut axis; aut cum sequuntur i vel v loco consonantium positae praecedente alia consonante, ut *(Verg. A. I 36)*

cum Iuno aeternum servans sub pectore vulnus

et *(Verg. A. XI 841)*

o nimium, virgo, nimium crudele luisti
supplicium.

brevis syllaba tempus unum habet, longa, sive natura sive positione fuerit, duo.

Codex Parrhasii 2 dichronos esse et produci 7 et sunt, *ut videtur, quamquam* et *non certo apparuit* 8 ygra nec forte 11 gina gravi *corr.* gina gra g 12 ygra 13 eorum *corr.* harum 19 τας τοιχια 23 ut *ante* ars *om.* aut in duas syllabas *bis scripta sunt* 28 luisti] uti 29 supplicium *deleto posteriore loco* p

---

2 dichronas esse *Parrhasius* 17 consensus] *fortasse* concursus 23 sequuntur ut ars *Parrhasius*

DE PEDIBVS

Pedes simplices fiunt duabus vel tribus syllabis a sublatione in depositionem certis temporibus terminatis, paucissimis duobus, plurimis sex. sunt autem hi universi pedes duodecim. ex his disyllabi quattuor, pyrrichius ex duabus brevibus, spondeus ex duabus longis, iambus ex brevi et longa, trochaeus, quem quidam chorion appellant, ex longa et brevi; trisyllabi octo, dactylus ex longa et duabus brevibus, anapaestus ex duabus brevibus et longa, creticus ex longa et brevi et longa, amphibrachys ex brevi *et* longa et brevi, bacchius ex duabus longis et brevi, antibacchius ex brevi et duabus longis, molossus ex tribus longis, tribrachys ex tribus brevibus. igitur simplices duplicati faciunt compositos pedes sexdecim, qui sunt hi, ex spondeo et pyrrichio ionicus ἀπὸ μείζονος, ex pyrrichio et spondeo ionicus ἀπ' ἐλάσσονος, ex chorio et iambo choriambus, ex iambo et chorio antispastus, ex trochaeo et pyrrichio paeon πρῶτος, ex iambo et pyrrichio paeon δεύτερος, ex pyrrichio et trochaeo paeon τρίτος, ex pyrrichio et iambo paeon τέταρτος, ex duobus trochaeis ditrochaeus, ex duobus iambis διπλοῦς iambus, ex duobus spondeis dispondeus, ex duobus pyrrichiis proceleumaticus, ex iambo et spondeo epitritos πρῶτος, *ex trochaeo et spondeo epitritos* δεύτερος, ex spondeo et iambo epitritos tertius, ex spondeo et trochaeo epitritos quartus. ergo cum unus pes simplex bis positus compositum pedem fecerit, graece συζυγία, latine coniugatio dicitur. haec autem, cum duos similes pedes iungit, tautopodia, cum diversos, dipodia appellatur. hi sunt qui in usum [excepto dactylo] omnium carminum veniunt, qui gressibus alternatis quasi incedunt per versus *et* moventur. hic est motus et ingressio, quam Graeci basin appellant: de sublatione constat et positione, quae et thesis dicitur, *ut* est 'armavi': ar sublatio est temporum duum, mavi positio temporum duum. pedes qui ex utraque parte paria tempora habent ἄρτιοι et ἴσοι, qui inaequalia πέρισσοι et πάρισοι appellantur.

Codex Parrhasii 2 fiunt] sunt 4 quattuor] illi 5 trocheus *constanter* 8 ex brevi et longa] ex brevi longa ex duabus] a duabus 9 antibacchus 10 sexdecim] sexs 13 ex iambo et pyrrichio] ex pyrrichio (iambo) et trocheo 14 et trochaeo *om.* 15 ditrochius 16 dispondius pyrrichis *corr.* — iis 17 πρῶτος ex trochaeo et spondeo epitritos *om.* 21 diversos pedes dipodia, *sed* pedes *deletum post* hi sunt *duarum litterarum spatium relictum est* 22 alternati perversus moventur 24 ut *ante* est *om.* 25 positio] depositio 26 habent aptiôlaetici quo inequalia pepisos (*corr.* pepissos) et parisoi appellantur

---

2 pedes simplices fiunt *Putschius* 9 antibachius *Parrhasius* 21 *fortasse* hi sunt qui in usum omnium carminum veniunt, qui excepto dactylo gressibus alternatis 22 alternatis *Parrhasius* 23 constant *Parrhasius*. *fortasse* hic motus et ingressio — de sublatione constat 26 ἄρτιοι et ἴσοι *Gaisfordius* qui inaequalia perissi et parisoi *Parrhasius*

Depositio est, qua perspicitur, qua specie metrum finiatur. depositionis genera sunt quattuor: aut enim ἀκατάληκτον est, quando plenum metrum sive versus est; aut καταληκτικόν, quando syllaba deest; aut βραχυκατάληκτον, quando pes deest; aut ὑπερκατάληκτον, quando pes et syllaba deest. ἀκατάληκτον est, ut

avete fontes caeruli,

duo enim pedes integri integrum metrum dederunt· καταληκτικόν, ut

quis hic manus tenellis,

syllaba deest quo minus dimetron sit; * ὑπερκατάληκτον, *ut*

vallis per imas,

pes et syllaba deest quo minus dimetron sit. has omnes species inveniemus in his metris, quae per συζυγίας ingressionem habent. in dactylico vero, cui nec pes nec syllaba potest in ingressione deesse, quippe cum eius simplicibus pedibus basis constet, non nisi acatalectum invenire poterimus. ideo autem dactylica sola simplicibus pedibus ingrediuntur, quoniam dactylus et spondeus aequalitatem temporum habent, alia autem per syzygias, *quoniam* diversae potestatis pedibus constant.

DE METRO

Metron est conceptio certis et legitimis pedibus expedita. dicitur autem et unus pes metrum, unde hexametrum versum appellamus, et una συζυγία, unde iambicum sive quem alium ex coniugationibus constantem trimetrum dicimus. similiter et versum unum, unde trochaicum metrum dico et paginam metra habere decem, cum versus eius numero. unam quoque syllabam metron dixerunt, a qua mensura incipit. ergo et syllaba, a qua pes, et pes, a quo συζυγία, et συζυγία, a qua comma vel colon, *et comma vel colon*, a quo versus nascitur, metra dicuntur.

DE RYTHMO

Inter metrum et rythmum hoc interest, quod metrum circa divisionem pedum versatur, rythmus circa sonum, quod etiam metrum sine plasmate prolatum proprietatem suam servat, rythmus autem numquam sine plasmate valebit. est etiam

---

Codex Parrhasii 1 quo *corr.* qua *priore loco* 2 ακαταλητον 3 καταλητικον brachyeatalecton 4 ypercatalecticon *corr.* ypercatalecton et] est 6 καταληκτικουμ 7 quis] qui 8 ypercatalecton vallis 10 et] est 14 ingredimur 15 alii autem per sysgias diversae 18 legigimis *corr.* legitimis 19 exametrum 24 et comma vel colon *om.* 28 metrom *posteriore loco*

---

4 pes et syllaba *Putschius* 8 *lacunam, qua exemplum brachycatalecti versus excidit, indicavi.* brachycatalecton plenus cadus musti *p. 287, 2* 9 vallis] *Rufin. in metr. Ter. p. 562, 6* 10 pes et syllaba *Putschius* 11 *rectius erat* cui nec pes nec pes et syllaba potest in ingressione deesse, *et deinde* non nisi acatalectum et catalecticum invenire 14 ingrediuntur *Parrhasius* 28 *fortasse* quod metrum etiam sine

rythmus et in corporali motu. cum enim histrio indecenter signum aliquod expressit, arythmos dicimus, *cum* decenter, eurythmos. item si fuerit aequalitas corporis modice temperata, eurythmos, inaequalis vero et toris quibusdam confusa arythmos appellatur, unde Vergilius *(g. III 54)* 'tum longo nullus lateri modus'. toris enim extantibus et interrumpentibus latera arythma latera sunt facta.

DE COLO ET COMMATE

Colon est pars sive partes versus integris pedibus impletae, ut *(Verg. A. XII 2)* 'defecisse videt sua'; habet enim tres pedes integros: comma pars versus sive partes imperfectae, ut 'arma virumque cano'; habet enim duos integros pedes et dimidium. et colon dictum quasi a corpore abscisum integrum membrum, comma vero quasi trunca pars membri a corpore amputata.

Nunc dicere aggrediar metra principalia, quae a Graecis prototypa et archegona dicuntur. cetera enim ex his nata sunt, quae mutilata per cola et commata aut partibus adglutinantur similibus aut sola ponuntur, et sumunt vel a pedibus nomina ex quibus constant, ut dactylica *et* anapaestica; vel ab inventoribus, ut phalaecia et sotadica; vel ab iis qui ea maxime frequentarunt, ut aristophania et asclepiadia; aut ab usu, ut priapea; aut a numero syllabarum, ut hendecasyllaba, aut a numero pedum, ut versus senarios dicimus, aut *a* numero syzygiarum, *ut* trimetros et tetrametros dicimus, aut a passionibus, ut coluros et scazontas, aut a tempore, ut saturnios, quod eo tempore primum in Italia usurpati sunt, quo Saturnia urbs erat. igitur originalia sunt, ut dixi, numero octo, quae omnia proprio suo pede consistunt, unde nomina acceperunt, et sunt haec, dactylicum, anapaesticum, iambicum, trochaicum, ionicum ἀπὸ μείζονος, ionicum ἀπ' ἐλάσσονος, choriambicum, antispasticum. his quidam adiciunt proceleumaticum et paeonicum, quae possunt videri non inter prototypa ponenda, sed inter illa quae ex prototypis nascuntur. sed nos post octo prototypa haec duo coniungemus.

Codex Parrhasii 2 cum *posteriore loco om.* 3 toris quibusdam confussa 10 a corporea abscissum 12 *utrum* aggrediar *an* aggredior *scriptum sit non satis certo apparet* 12 archegona *C* archigona *c* 13 per cola] per colo 14 similibus] sibi 15 et *post* dactylica *om. C, add. c* 16 phaleca et sotadica *C* phalecia vel sotadica *c* 17 endecasyllaba 18 aut numero syzygiarum ut *ante* trimetros *om. C, add. c* 20 eo tempore *C* eodem tempore *c* 24 antispasticum cum *C, sed* cum *deletum c* adiciunt *C* adiiciunt *c* peonicum

---

3 *fortasse* inaequalis vero species 12 *ante* Nunc *inscriptio* de metris principalibus octo *videtur omissa esse* 18 aut a numero syzygiarum *Parrhasius*

DE DACTYLICO

Dactylicum metrum dictum, quod ex omnibus dactylis constat. [sed melius sonat versus dactylicus hexameter, si catalecticus fiat, hoc est si disyllabum pedem in ultimo habeat, ut est *(Verg. Aen. IX 503)*

at tuba terribilem sonitum procul aere canoro]

sed admissus in societatem dactyli spondeus, scilicet propter temporum similem potestatem, heroum fecit. volunt enim heroum illo distare a dactylico, quod dactylicus ex dactylo solo sit, herous et ex spondeo. [et] hexametrum autem et heroum volunt ab eo dictum, vel quod heroum facta primus Homerus hoc versu cecinerit, vel quod vetustissimus et ante omnes primus fuerit hic versus (heroica enim vetera et antiqua dixerunt), vel quod hoc magna et sobria canantur, ut heroes magni et sobrii. idem et epicus dicitur, quod sermonum capax, et quod per eius pedes simplicius et facilius verba eant atque decurrant, ἀπὸ τοῦ ἕπεσθαι. hunc Ennius longum vocat, Graeci delphicum, quia hoc genere *metri* Phemonoe, Apollinis vates, vaticinata est, et pythicum a Pythone. nam cum arcum in eum Apollo intenderet, hoc versu eum nymphae hortatae dicuntur. hexameter autem dictus, quod sex metris, hoc est sex pedibus, feritur. idem tamen, qui herous, etiam dactylicus nominatur, quamvis inveniri possit qui omnes spondeos habeat. recipit, ut dixi, pedes dactylum et spondeum omnibus in locis indifferenter, aliquando in ultimo et trochaeum. omnis enim ultima syllaba in versu adiaphoros erit. item diligenter attende quod omnis syllaba, quae partem orationis finit, in quovis versu similiter indifferenter accipitur, ut est *(Verg. georg. III 189)*

invalidus etiamque tremens, etiam inscius aevi:

dus syllaba indifferens. maximus qui est versus, syllabas habet XVII, ut *(Verg. Aen. IX 503)*

Codex Parrhasii 3 exameter 8 et exametrum 9 quod heorum facta 10 heroici enim 12 epicus *in margine c* Epicurus *C* 13 επεσται 14 delphicum] Deliacum *C* Deliciacum *in margine c* metri *om.* phemonoae 16 exameter 17 quod ex metris 18 etiam] iam et dactilicus 24 habet XVI

---

8 et *ante* hexametrum *delevit Putschius* 9 heroum facta *Parrhasius* 10 heroica enim *Parrhasius* 11 *fortasse* canantur et heroes 14 delphicum *Fabricius bibl. graec. v. I p. 154 et Naekius Choeril. Sam. quae superx. p. 263. idem voluisse videtur corrector codicis Ursiniani Vaticani 3402, in quo est* deliciacum *adscripta in margine* f *littera* 16 *post* dicuntur *vel a grammatico vel a librario omissus est versus* ἰὴ παιάν, ἰὴ παιάν, ἰὴ παιάν. *cf. Mar. Vict. p. 50, 20 Vict. de metr. p. 215, 21* 17 quod sex metris *Parrhasius* 24 syllabas habet XVII *Gaisfordius*

at tuba terribilem sonitum procul aere canoro;

minimus habet XII, ut est Ennianus

olli respondit rex Albai Longai.

sed hos et eos qui plures spondeos quam dactylos habent, quasi minus bonos et sine dactylo parum teretes et sonoros, spondiazontas appellaverunt. proprium huius est, quod semper a longa incipit et disyllabo pede finitur. optimus habetur, cuius prima caesura penthemimerin habet orationis parte finitam, ut *(Verg. Aen. I 1)*

arma virumque cano Troiae qui primus ab oris,

aut duos pedes et trochaeum similiter partem orationis finientem, ut *(Verg. Aen. II 3)*

infandum, regina, iubes renovare dolorem.

haec interim catholica eius tibi erunt. nunc exempla videamus a dimetro. dimetrum catalecticum, in quo clausula est hexametri, *(Hor. carm. I 2, 4)*

terruit urbem;

hoc et choriambicum est: trimetrum acatalectum

caeditur icta securi,

tetrametrum acatalectum

caelicolae Veneris sacra semina,

pentametrum acatalectum

haec mare canificat nec agit freta caerula,

hexametrum acatalectum *(Verg. Aen. II 1)*

conticuere omnes intentique ora tenebant.

DE ANAPAESTICO

Dactylico contrarium est anapaesticum metrum. huic naturale catholicum est partes orationis singulis pedibus terminare: hic enim versus optimus est, secundus ab optimo qui συζυγίας parte orationis finit. nam sicuti in ceteris metris

---

Codex Parrhasii 5 spondiazuntas 7 pentemimerin finita 13 dimetrum catalectum *C* dimetrum acatalectum *c* exametri 16 ceditur 17 tetrametrum acatalecticum *C*, *ubi* Italiam fato profugus tetrametrum catalecticum *in margine adscripsit c* 18 coelicolae semina *c* foemina *C* 21 exametrum acatalecticum. 26 optimo qui *C* optimo ille qui *c*

---

7 finitam *Gaisfordius* 13 dimetrum catalecticum] *Mar. Victor. p. 73, 4* erit ergo versus dimetrus catalecticus, qui duobus suis dumtaxat pedibus subsistit, tamquam terruit urbem 15 *fortasse* trimetrum catalecticum, *nisi potius* icta securibus *scriptum erat*

vitiosum est, si singuli pedes partem orationis finiant, ita hic bonum est quod in aliis contrarium est. recipit pedes, suum scilicet anapaestum, dactylum et spondeum, raro et proceleumaticum: hos omnes omnibus in locis. dimetrum brachycatalectum

similes nobis volumus,

dimetrum acatalectum

similes nobis volumus pueros.

item, si adicias 'edere', facies trimetrum brachycatalectum,

similes nobis volumus pueros edere:

et [si] sic acatalectum,

similes nobis volumus pueros edere matres.

tetrameter plenus erit, si addas 'tu quoque perge'. hic quoque similiter tetrameter acatalectus est,

operam vobis dedimus, domini, reddite nobis debita similiter.

DE IAMBICO

Sequitur ut de iambico dicere debeamus, cuius auctorem alii Archilochum, alii Hipponactem volunt. sed primus Homerus hoc usus est in Margite.

ἦλθέ τις εἰς Κολοφῶνα γέρων καὶ θεῖος ἀοιδός,
Μουσάων θεράπων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
φίλην ἔχων ἐν χερσὶν εὔφθογγον λύραν.

iambica maledica carmina appellant, quod hoc pede [id est metro] olim lacerare et laedere solebant. iambicus trimeter qui est minimus habet syllabas XII, ut *(Hor. epod. 2, 1)*

beatus ille qui procul negotiis:

qui maximus, XVII, ut

rapite agite, proceres, rapite [o] iuvenum decus.

hic latine senarius, quod pedes sex simplices habeat, graece trimeter, quod tres συζυγίας habeat, appellatur. constat autem iambo suo principe. nam versus qui ex *hoc* uno est legitimus iambicus erit, quem Graeci ὀρθόν vocant, ut ille est.

beatus ille qui procul negotiis.

Codex Parrhasii 14 operariobis *C* operas vobis *c* debitas similiter *C* debita similes *c* 16 archilocum alii hipponacten 18 μαθετικεις καλοφωνα θεῖος *c* θεος *C* 19 μουσάων θεράπων *c* μουσ.ων τεραπων *C* 20 εὔφθογγον] αφεοντον 21 lacerare *s* lacere *C* 22 iambicus qui trimeter est minimus 29 hoc *om. C, add. c.* ὀρθόν] ʼρτιον.

---

10 *fortasse* et fiet sic acatalectum 17 in Margite] *fragm. de heroo hexametro* *VI p. 633, 28* 29 *fortasse* qui ex uno iambo est

sed iambus, ut ait Horatius, *(a. p. 254)* spondeum in partem recipit. qui pes omnia paene metra ornat atque disponit. item solutio longae in iambo tribachyn facit, alterutrius longae spondei aut dactylum aut anapaestum: utraque enim longa spondei in iambico metro non potest solvi. fiunt ergo hi universi pedes quinque. inveniuntur semper hi omnes *in* incipientibus locis, id est sublationibus, quae loca imparia quidam vocant, in desinentibus vero, id est in depositionibus, quae loca paria appellant, *non* nisi qui a brevibus incipiunt. dimetron hypercatalecton

valles per imas,

dimetron brachycatalecton [ut]

plenus *cadus* musti,

dimetrum catalecticum

aquae sonant liquentes,

dimetrum acatalectum

avete fontes caeruli,

trimetrum acatalectum

amare nolo nec dolore Clinia.

iambicum metrum, etiam si defuerit versui iambus vel rarus in eo fuerit, appellabimus. ille enim legitimus solus, quem ὀρθόν dixi, iambo solo constat. sed ut diximus iam dactylicum hexametrum etiam eum dici, qui omnes spondeos habeat, ita et hic iambicus dicetur, quamvis unum iambum habeat, *(Hor. epod. 2, 35)*

pavidumque leporem et advenam laqueo gruem.

DE TROCHAICO

Contrarium huic trochaicon metron, quod aeque quinque pedibus constat, trochaeo et ceteris quibus supra. nam trochaei longa soluta tribrachyn, alterutra spondei aut anapaestum aut dactylum faciunt. hi pedes omnes ponuntur paribus in locis, *in* imparibus non nisi hi qui brevibus finiuntur. dimetrum hypercatalectum

nympha rorida,

brachycatalectum

Codex Parrhasii 5 in *ante* incipientibus *om.* 7 non *ante* nisi *om C, add. c* quia brevibus *C* qui brevibus *c* metron *corr.* dimetron ypercatalecton *C* ypercatalecton ut *c* 10 cadus *om. C, add. c* 12 aquae] imaque *C* aquae *in margine c* 13 dimetrom acatalectum 14 avete fontes ceruli trimetrum acatalectum *om. C, in margine adscripsit c* 16 dolore *C* dolere *c* 17 iambicum metrum *C* iambicum hoc metro *c* 18 ὀρθόν] ορτιον 19 exametrum 20 ita et hic *C* ut est hic *c* 24 longas *corr.* longa soluta *C,* solit *in margine adscripsit c* 26 in *ante* imparibus *om. C, add. c* ypercatalectum

---

8 vallis *p. 281, 19* 14 avete]. *p. 281, 15* 16 amare] *Mar. Vict. p. 62, 1*

fontium sorores;

hoc et ithyphallicum dicitur: dimetrum catalecticum

Martium canunt tubae,

trimetrum catalecticum

Sol, superna qui regis, parens deus,

trimetron acatalecton

tu, profunda quae regis, parens Diana,

tetrametrum catalecticum

tale quale vere primo sibilat teres donax:

hic, quia quattuor metris constat, et quadratus vocatur.

DE CHORIAMBICO

Choriambicum metrum constat initialibus locis ipso chorio, id est trochaeo, et tribracho, in sequentibus iambo. dimetrum hypercatalectum

o quis Adonem,

dimetrum acatalectum

sanguine quis purpureo,

trimetrum catalecticum

heu miserandae volucres Martiae,

tetrametrum catalecticum

quoque vocarit [te] volucer te choriambus ito,

tetrametrum acatalectum

uror amoris stimulo, cor quatit artus pavidos.

DE ANTISPASTICO

Antispasticum metrum Sappho invenit. constat iambo et trochaeo: conceditur in συζυγίᾳ prima primo loco pro iambo quovis alio pede disyllabo uti, pyrrichio aut spondeo aut trochaeo. dimetrum hypercatalectum

volant praepetes,

trimetrum catalecticum

Codex Parrhasii 9 primos *corr.* primo 12 chorio *C* choreo *c* 13 ypercatalectum 18 miserande martie 22 uror] vi quatit artus *c* quati ortus *C* 23 De antipastico 24 Antispasticon *corr.* — cum conceditur in *C* tamen *post* conceditur *in margine add. c.* 26 ypercatalectum 27 prepetes

---

1 fontium] *fragm. Bob. v. VI p. 621, 10* 3 Martium] *ib. 621, 13* 5 Sol] *ib. 621, 16* 9 tale] *ib. 622, 8. Mar. Vict. p. 85, 1* 14 o quis Adonem] *Mar. Vict. p. 86, 24* 22 uror amoris *Marius Victorinus p. 86, 5* 27 volant] *Mar. Vict. p. 88, 25*

quae rupes habeant hic et opacae,

tetrametrum brachycatalectum

Maecenas atavis edite Pegaee bonis:

item si unam syllabam adieceris, erit catalecticum,

Maecenas atavis edite Pegaee beatis;

si duas, acatalectum

Maecenas atavis edite Pegaee Reatine.

DE IONICO A MAIORE

Ionicum metrum quod a maiore dicitur constat spondeo et pyrrhichio et trochaeo et praeterea solutionibus spondei, id est anapaesto vel dactylo, et solutione trochaei, id est tribrachy, indifferenter in locis omnibus, ita tamen ut omnis coniugatio sex tempora habeat. dimetrum brachycatalectum

veris coma florens,

dimetrum acatalectum

quae Pegasiis fontibus,

trimetrum brachycatalectum

non Idalio sic puer alto,

tetrametrum brachycatalectum

volo litoris in margine solus ambulare:

hoc et sotadicum dicitur: tetrametrum acatalectum, quod apud Cleomachum invenitur, ex duobus colis coniunctum

uvas nitidis frondibus Euan hederis inligat.

DE IONICO A MINORE

Ionicum metrum quod a minore appellatur constat pyrrhichio et spondeo et spondei solutione, anapaesto et dactylo. hic quoque in singulis coniugationibus sex tempora impleri necesse est. dimetrum acatalectum

---

Codex Parrhasii 1 habeant hic et opacae *C* habitant hic et opacas *c* 2 tetrametrum brachycatalectum *om C* tetrameter brachycatalectus *in margine adscripsit c* 3 mecoenas, *item 5. 7.* pegeae *item 5. 7.* 4 syllabam *bis scriptum C, priore loco delevit c* 4 catalecticus 6 si duas acatalectum *om. C*, acatalectus *in margine adscripsit c* 7 reatinae 8 De ionico quod a maiore dicitur. constat 14 catalectum 15 quae Pacosius fontibus *C* quae pegasius fontibus (fon) *c* 17 idalios 20 hoc est *corr.* hoc et cleomacum *c* clenacum *C* 22 floribus euadne *C* frontibus heuan *in margine c* 25 dactilo *corr.* dactylo

---

13 veris] *Mar. Vict. p. 90, 29* 20 apud Cleomachum] *cleomachium metrum dimetrum acatalectum dixerunt Hephaestio p. 36, 1 ed. Westph. Plotius p. 540, 17 Marius Victorinus p. 89, 33* 22 uvas nitidis frondibus heuan hederis illigat *Marius Victorinus p. 91, 2*

Ararim sic [ut] super altum;

Horatius *(c. III 12, 1)*

neque dulci mala vino:

trimetrum acatalectum

miserarum est neque amori dare ludum,

tetrametrum catalecticum

equus alvo vehit, uber tumet albo latice,

tetrametrum acatalectum

propere qui residens in gremio Faune celocis.

De anadiplumeno. Anadiplumenon ex hoc minore ionico nascitur, quod ab illo hoc distat, quod a cretico incipit et est tetrametron,

defeci neque amori dare ludum libet ultra.

Est et aliud ex hoc metro ionico, quod galliambon dicitur, quod in fine degenerat, quo minus integrum ionicum ἀπ᾽ ἐλάσσονος faciat,

miserarum est neque amori dare posse remedia.

Ex hoc genere est quod anaclomenon appellatur, quod ordinem pedum naturalem ac solitum amittit et immutatis pedum coniugationibus copulatur. dimetrum acatalectum

Paphias amor columbas.

nam constat pyrrhichio et trochaeis duobus et spondeo: quarta enim syllaba, quae debet longa esse, brevis et sequens longa est, quam oportebat brevem esse. hoc metrum si geminetur, facit tetrametrum ionicum a minore anaclomenon, quod heteromeres sapphicum nominatur, hoc modo,

docuit patens labellum bifido iugare rictu.

simile tetrametrum mensura, non coniugationibus,

viridi Palladis umbra sonat oscinum loquella.

Has tres species ideo iunxi, quoniam paene idem sunt quod ionicus ἀπ᾽ ἐλάσσονος.

Codex Parrhasii 4 trimetrum catalectum 6 tetrametrum catalectum ecus albo vehit 9 colocis *C* e locis *c* 10 De anadiplumeno *C* De anadiplumene *c* 11 tetrametros 12 ultra *tamquam extra versum positum atramento scriptum est* 13 ex hoc metro *C* exametro *c* 14 ionicum a poetis απαλαςςονος, *sed* poetis *deletum* 15 dare possessore media *C* dare possit remedia *c* 17 amittit *c* amittis *C* 19 paphias amor *C*, *ubi praeterea* amor *in margine adscripsit c* 23 eteromeres 24 diffido *c* diffida *C* 26 *utrum* viridi *an* vrudi *scriptum sit, non satis certo apparet* 27 ἀποελασσονος *C* ἀπαλασσονος est *c*

---

1 Ararin sic super altum *Marius Victorinus p. 95, 20* 12 *fortasse* deficit, *si modo recte a cretico, non a molosso incipere versum grammaticus dixit* 15 dare posse remedia *L. Müllerus de re metr. poet. lat. p. 160* 19 Paphias] *Mar. Vict. p. 94, 1* 24 bifido *Gaisfordius*

DE PROCELEVMATICO

Quidam adiciunt his octo proceleumaticum, cui nec addi quicquam nec detrahi potest: omnibus enim brevibus constare debet. dimeter catalecticus

ave nemora silent,

tetrameter catalecticus

maritima itinera peragere cupio.

DE PAEONICO

Paeonicon metron ex ipso pede suo nomen accepit. recipit autem in principio creticum praeter ipsum paeona, in ultimo *semper creticum*, duos autem paeonas in medio. exemplum utriusque linguae sic erit, tetrametrum catalecticum

ὦ πόλι φίλη Κέκροπος αὐτοφυὲς Ἀττική,
oro te, ne facilis esto magis ad tuos.

Haec sunt, ut dixi, metra originalia. cetera omnia ex his sunt deducta, quae a Graecis paragoga appellantur, de quibus pauca adhuc dicam (nam quaedam iam suis originalibus iunxi), ut videas, quanta horum quae supra dixi permixtione metra aut facta sint aut fieri adhuc possint. et primo quidem de pentametro epodico dicam, ut ad initia redeamus. nam et hic a dactylico nascitur. nam prima eius parte duo pedes ex dactylico, *dactylus* et spondeus, sed varie commutatis vicibus, inveniuntur; tertius spondeus, ita ut prima eius syllaba hemistichium et partem orationis *finiat, sequens hemistichii sequentis partem orationis* incipiat. inde mutat dactylicam condicionem et transit in anapaesticam: nam iam residui erunt duo anapaesti. aut sic, ut media caesura duo penthemimere dividat, in primo varie positis pedibus, ut dixi; in secundo semper duo dactyli erunt. dictum penthemimeres quasi τῶν πέντε τὸ ἥμισυ. habet enim prima pars duos

---

Codex Parrhasii 4 aves 7 De peonico 9 praeter ipsum paeonam ultimo vel paeona duos 11 πολι φιλη κεκροπος αυτο φυες απικης *C, ubi* αὐτοφυὴς *correxit et in margine* ω ποδις φιλη κεκρονος αυτο φυνοαττικη *adscripsit c* 12 oro te] Rote *C* o rege te *c* 16 possunt 17 initiare *corr.* initia nascitur nam *C, post* nascitur *in margine* cuius divisio duplex traditur *adscripsit c* 18 primae eius partes duo pedes *c* duae pedes *C* ex dactylo et spondeo 19 commutatis *c* communicatis *C* 20 hemisthychium et partem orationis incipiat inde *C* hemistichium et partem orationis finiat sequens hemistichius sequentis partem orationis incipiat deinde, *sed* finiat — partem orationis *in margine scripta c* 22 duo pentemimeris 23 dictum pentemimeres 24 par prima pars, *sed par deletum*

---

4 ave] *Mar. Vict. p. 53,11. 78, 7. 99, 12* 6 itinera maritima *Hensius de Iuba artigr. p. 294* 11 ὦ πόλι] *Heph. p. 41,1 ed. Westph.* 'επιτηδεύουσι δὲ ἔνιοι τῶν ποιητῶν τοὺς πρώτους καλουμένους παίωνας παραλαμβάνειν, πλὴν τῆς τελευταίας χώρας, εἰς ἣν τὸν κρητικὸν παραλαμβάνουσιν. οὕτω γοῦν τὸ πολυθρύλλητον τετράμετρον συντιθέασιν, οὗ παράδειγμα ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους Γεωργῶν, ὦ πόλι φίλη Κέκροπος, αὐτοφυὲς Ἀττική 13 *ante* Haec *inscriptionem* de pentametro epodico *addidit Gaisfordius* 16 possint *Parrhasius*

pedes et syllabam partem orationis finientem, secunda item similiter divisa: prima sic, *(Ovid. trist. I 1, 2)* 'hei mihi cum domino', secunda 'non licet ire tuo'. hic et elegus vocatur, quando per vices heroo subiungitur nec seorsum ac solitarium carmen facere potest. subiungitur autem sic *(Ovid. art. am. I 295)*,

Pasiphae niveo gaudebat adultera tauro,
invida formosas oderat illa boves.

DE PRIAPEO DACTYLICO

Priapeum dactylicum metrum tertium pedem parte orationis finit, producta tamen in ultimo syllaba (nam glyconius versus sic habet) et *in* duas aequales dividitur partes. quod heroum manifestum esse Homerus et Virgilius probaverunt, qui hoc usi sunt: Homerus *(Il. I 529)*

Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι.

et Vergilius *(Aen. III 77)*

immotamque coli dedit et contemnere ventos

et *(georg. III 6)*

cui non dictus Hylas puer et Latonia Delos.

prima autem pars glyconius versus est, secunda pherecratius, quae utraeque partes dactylicae sunt. nam et Horatianos *(carm. I 5, 3)* duos si iungas, priapeus fiet,

cui flavam religas comam grato, Pyrra, sub antro.

ergo et glyconium metrum et pherecratium et quod ex iis componitur priapeum de dactylico nascitur. est alius priapeus, qui et bucolicus vocatur, ut *(Catull. 18, 1)*

hunc lucum tibi dedico consecroque, Priape.

hic quoque octava syllaba partem orationis finit. ideoque hoc metrum παρωρισμένον dicitur.

DE BVCOLICO

Bucolicus similiter ab heroo venit. herous, si quarto pede partem orationis finiat, bucolicum facit, ut *(Verg. bucol. 3, 60)*

ab Iove principium Musae, Iovis omnia plena.

Theocritus hanc metri legem custodivit, Vergilius contempsit.

DE PENTAMETRO HEROO

Qui autem quintum pedem parte orationis finit, pentameter herous dicitur, ut *(Verg. Aen. XII 927)*

decidit ad terram duplicato poplite Turnus.

Codex Parrhasii 2 hei mihi cum domino non licet ire tuo secunda non licet ire tuo *C*, *post* secunda *adscripta sunt* hei mihi quo domino *c* 9 et duas aequales dividit partes 12 κουρῆτες τ' 'εμάχοντο *c* κουρτες τεμαχοντο *C* μενεχαρμοι 14 immotamque *c* immontamque *C* 17 gliconius feregratius 18 nam ex Horatio nos 20 ergo et *c* ergo est *C* gliconium ferecratium 23 παρωρισμένον *in lacuna in C relicta scripsit c* 33 decidit *C* incidit *c* poplite *C* pondere *c*

DE LOGAOEDICO

Et de anapaestico nasci logaoedicum metrum videmus, si metrum anapaesticum antibacchio concluseris, graece

ἀγέτω θεός, οὐ γὰρ ἔχω δίχα τῶνδ' ἀείδειν,

latine

agito deus huc, ego me dabo fessa vobis.

DE SCAZONTE

In iambico metro si paenultimam longam feceris, scazon vocatur, quem et choliambon et hipponaction vocant, ut *(Catull. 37, 1)*

salax taberna vosque contubernales.

DE PHALAECIO HENDECASYLLABO

Ecce et phalaecium metrum partem primam de antispastico metro habet, sequentem de iambico, ut *(Catull. 2, 1)*

passer deliciae meae puellae.

nam prima syzygià antispastica est, at vero pars sequens 'ciae meae puellae' dimetrum iambicum catalecticum habet. eadem pars dicitur comma anacreontion. potest prima pars a dactylico nasci, sequens ab iambico sic [ut],

castae Pierides meae Camenae:

divisio erit talis,

castae Pierides, nostris adsistite votis

et

meae Camenae, vos sorores invoco.

DE ITHYPHALLICO

Ithyphallicum metrum de trochaico est. nam ex tribus trochaeis constat, quod fit, si ter Bacche dicas,

Bacche Bacche Bacche,

ut sit

conditor vel orbis.

Codex Parrhasii 3 antibacchio *C* palimbacchio *c* 4 χγετω θεος ου γαρ εχ ω αιχαγωνα αει de in *in lacuna in C relicta scripsit c* 6 agatodeus huc ego mi dabo, *sed* mi *postea eadem manu additum* fessa *c* festa *C* vobis] boves 9 coliambon et hipponacthipponaction 11 De phalecio endecasyllabon *corr.* — bo 12 phalecium antipasto 15 nam prima syzigia antipastica est at vero pars sequens ciae meae puellae *c*, *om. C* 17 dactilico 27 ut sit *C* et sic *c*

---

4 ἀγέτω] *Hephaest. p. 29, 16 ed. Westph.* καλεῖται μὲν οὖν ἀρχεβούλειον ἀπὸ Ἀρχεβούλου τοῦ Θηβαίου ποιητοῦ χρησαμένου αὐτῷ κατακόρως. γέγραπται δὲ καὶ Καλλιμάχῳ Ἀγέτω θεός, οὐ γὰρ ἐγὼ δίχα τῶνδ' ἀείδειν, *ubi* ἔχω δίχα τῶδ' *scripsit Bentleius in Callim. fragm. 146 p. 500 ed. Ern.* 18 castae] *Mar. Vict. p. 148, 32 Caes. Bass. p. 259, 1*

dictum est autem inde, quod in mysteriis Liberi Athenis vates stipitem rectum in modum fascini tenebat, et qui hoc genere metri canebant falloforoe et fallodoe dicebantur. hoc et aeschrionium vocant.

DE SATVRNIO

Saturnio metro primum in Italia usi. dictum autem a Saturnia, urbe vetustissima Italiae. hic versus obscurus quibusdam videtur, quia passim et sine cura eo homines utebantur; maxime tamen triumphaturi in Capitolio tabulas huiusmodi versibus incidebant, et est sic.

summas opes qui regum regias refregit.

habet autem *in* prima parte iambicon dimetron catalecticon, in secunda trochaicon dimetron brachycatalecton, quod et ithyphallicon diximus, ut

dabunt malum Metelli Naevio poetae.

Cetera partim in Horatio recognosces, partim in archetypis auctorum libris, unde haec nos excerpsimus.

DE METRIS HORATII

Nunc priusquam ad Horatiana metra veniamus, quae partim a veteribus Graecis transtulit, partim sibi ipse composuit, admonitum velim omnia quae paragoga diximus componi ex illis principalibus metris aut adiectione aut detractione aut concinnatione aut permutatione: adiectione, ut *(Hor. carm. I 4, 1)*

solvitur acris hiems grata vice veris et favoni;

accessit enim heroo metro syllaba, quae versum faceret longiorem: detractione tamquam *(Hor. carm. I 4, 2)*

trahuntque siccas machinae carinas;

detracta enim syllaba trimetron fecit minorem: concinnatione, *(Hor. carm. I 2, 1)*

iam satis terris nivis atque dirae;

huius enim prima caesura trochaica, sequens iambica est: permutatione, sicut cum

---

Codex Parrhasii 3 aescronium *C* ascronium *c* 6 hic versus *C* et hic versus *c* 8 et est sic *c* id est sic *C* 10 in *ante* prima *om. C, add. c* primam partem *corr.* prima parte 11 ityphallicom *c* itypallicom *C* 12 Nevio 15 De metriis

---

1 *Plot. p. 529, 19* ithyphallicum dictum, quod hoc sono cantantes Athenienses Libero patri φαλλόν, id est fascinum virilem, ἴθυνον, id est eiebant 3 aeschrionium *cf. p. 299, 1 Mar. Vict. p. 105, 11* 17 admonitum te velim *Hensius de Isidori artigr. p. 159*

Archilochus primam partem heroi fecerit, sequentem iambici, ut est *(Hor. epod. 11, 2)*

scribere versiculos amore percussum gravi,

Horatius permutavit et fecit priorem iambicam, sequentem heroicam sic, *(Hor. epod. 13, 4)*

occasionem de die dumque virent genua.

Haec autem Horatii carmina, de quibus dicere institui, monostropha Graeci appellaverunt, quod prima strophe duobus vel tribus *vel quattuor* colis explicata ceteras sequentes similes habeat, nec in aliqua parte interveniente epodo cola mutentur. colon quid sit iam diximus, a quo *dicola sive* tricola sive tetracola dicuntur haec carmina. in cantionibus autem lyricis legitime scriptis, hoc est *non* monostrophis, haec tria inveniri necesse est, strophen, antistrophen, epodon. olim enim carmina in deos scripta *ex his tribus* constabant: circumire aram *a* dextra strophen vocabant, redire a sinistra antistrophen, post, cum in conspectu dei consistentes canticis reliqua peragebant, epodon, ὅτι τῇ στροφῇ καὶ ἀντιστρόφῳ ἐπῇδον. hinc translatum nomen est in has epodos, quae binos versus impares habent. nam ut illic epodos canticum finit, ita hic versus secundus sensum: hoc est enim legitimum in epodis. ergo secundum haec et elegia epodicum carmen. haec igitur cantio lyrica, quae tres has partes habet, periodos appellatur, eadem trias, si ex tribus his constet. solet enim abundantior et plenior cantio habere ante strophen proodon, aliquando et in medio, hoc est inter strophen et antistrophen, mesodon. inveniuntur autem in strophe cola vel commata aliquot ex voluntate scribentis varia metri lege finita: huic antistrophe redditur totidem colis, isdem metris: tertio additur epodos iam quolibet metro. haec est, ut dixi, quam triada appellant. sed quoniam haec accuratius graeci poetae servaverunt, melius te graeci magistri de exemplis graecis docebunt. nunc veniamus ad divisionem metrorum.

Codex Parrhasii 1 arcelocus 3 armore 4 sequentem] *fortasse* et sequentem, *quamquam* et *non satis certo apparuit* 6 occassionem 8 vel quattuor *om.* 10 dicola sive *om.* 11 non *om.* 13 ex his tribus *om.* a *ante* dextra *om. C, add. c* 15 καὶ] κατα 16 ἐπῇδον] ἐπ 18 in epodis legitimum *corr.* legitimum in epodis 20 tribus] rebus 21 ante strophen] antistrophen 22 aliquod 24 hisdem

---

8 vel quattuor *addidit Bergkius in commentatione academica beneficii Thielemanniani lege edita Halis a. 1863 p. 7* 10 dicola sive *addidit Bergkius l. c.* 11 hoc est non monostrophis *Caesar de nonnullis metr. lat. locis ind. lect. Marburg. a. 1874 p. VIII* 13 scripta constabant tribus his, strophe antistropho epodo *Bergkius l. c.* 20 si ex tribus his constet *Bergkius l. c.*

I Maecenas atavis edite regibus.

asclepiadeon metron vocatur, non quod repertor eius Asclepiades fuerit, sed quod eo familiarius et frequentius sit usus. ante illum enim usi Alcaeus, et Sappho hoc integro usa est in libro quinto. inter binos *vel ternos vel quaternos* versus decurrunt melica: systematica sunt, hoc est binis vel tribus vel quattuor versibus constant. hoc metrum videtur a pentametro epodico natum. nam habet duo penthemimere, primum acatalectum, secundum catalecticum,

Maecenas atavis edite regibus:

huic si reddas in ultimo syllabam, integer erit pentameter, ut

Maecenas atavis edite regibus o.

ab eo tamen pentametro nascitur, qui XIII syllabas habet, hoc est cuius prima pars de spondeo et dactylo constet. ceterum asclepiadeon duodecasyllabon esse opinetur, potest et antispasticon esse trimetron acatalecton, cuius paenultimam adfectarit pro longa brevem facere, cuius ˏingressio est talis,

Maecenas a ˏtavis edi ˏte regibus.

tetrametron fecit eius generis *(Hor. carm. I 11, 1)*

tu ne quaesieris, scire nefas, quem mihi quem tibi.

quidam volunt adiectis duobus *pedibus*, spondeo ad caput, pyrrhichio ad finem, in medio dimetron choriambicon clausum, ut ingressio talis *sit*,

Maece ˏnas atavis edite re ˏgibus.

nam si solas duas συζυγίας pronunties, choriambicum sonant. eius generis tri-metron fecit sic,

tu ne quaesieris scire nefas quem mihi quem tibi.

denique si tertium choriambum tollas, remanet asclepiadeus, ut

tu ne quaesieris scire nefas tibi.

alii de hexametro volunt natum. nam si tertio loco adicias pater, quinto regibus, hexametrum facies sic,

Maecenas atavis pater edite regibus altis.

Codex Parrhasii 1 *nota numeri* I *omissa est* Mecoenas *item in reliquis versibus* 3 Alceus 4 vel ternos vel quaternos *om.* 10 regibus o] regilio 12 caeterum 18 pedibus *om.* 19 sit *om.* 26 exametro natum] tantum 27 exametrum

---

3 usi Alcaeus et Sappho. Sappho hoc integro *Hertzius N. Jahrb. f. Philol.* a. 1862 *p. 580. cf. p. 298,3 de glyconeo* usi sunt hoc genere metri Alcaeus Sappho Alcman 5 *fortasse* et systematica sunt

II Iam satis terris nivis atque dirae
grandinis misit pater et rubente
dextera sacras iaculatus arces
terruit urbem.

hos hendecasyllabos alii alcaicos, alii sapphicos vocant. prima in his caesura trochaica est: nam habet dimetron brachycatalecton, sequens iambica habet dimetron hypercatalecton; et ingrediuntur sic,

iam satis terris ni ˏ vis atque dirae.

alii faciunt primam syzygiam trochaicam, in qua secunda pars aliquando et spondeum habet, secundam choriambicam, tertia bacchium habet: dividitur sic,

iam satis ter ˏ ris nivis at ˏ que dirae.

nasci autem videtur ab alcaico hendecasyllabo,

ὦ ἄναξ Ἄπολλον, παῖ μεγάλω Δίος

et *(Hor. carm. I 9, 1)*

vides ut alta stet nive candidum.

huius si primam syllabam in ultimum transtuleris, facies hendecasyllabum sapphicum,

des ut alta stet nive candidum vi.

quarto loco clausula est hexametri ex dactylo et spondeo, ut est 'primus ab oris'. denique si hanc tollas et Horatianam adicias, facies integrum hexametrum,

arma virumque cano Troiae qui terruit urbem.

eadem clausula et in anapaesticam syzygiam cadit. nam si iungas hanc illi Vergilianae, dimetrum anapaesticum facies,

primus ab oris terruit urbem.

haec eadem habet choriambicum dimetron hypercatalecton.

III Sic te diva potens Cypri,
sic fratres Helenae, lucida sidera.

tertia ode dicolos est, habet primum octosyllabum anacreontium, quem et glyconium vocant, habet originem ab heroo, constat ex spondeo et duobus dactylis. huic si

---

Codex Parrhasii 7 ypercatalecton ingredimur 12 endecasyllabo 13 απολλῶν τι μετια ωμιλους *corr.* — λοις 16 endecasyllabum 18 vides ut alta stet nive candidum quarto 19 exametri 20 facis exametrum 25 ypercatalecton

---

13 ὦναξ Ἄπολλον παῖ μεγάλω Διός *Hephaestio p. 45, 14 ed. Westph. schol. Hephaest. p. 219, 16* 18 des ut alta stet nive candidum vi *Gaisfordius*

iungas heptasyllabum pherecratium, qui constat ex spondeo et dactylo et spondeo, priapeum facies, qualis apud Homerum *(Il. I 529)*

Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι

et *(Verg. Aen. III 77)*

immotamque coli dedit et contemnere ventos.

anacreonteon est

γουνοῦμαί σ' ἐλαφηβόλε.

usi sunt hoc genere metri Alcaeus, Sappho, Alcman. secundus versus,

sic fratres Helenae lucida sidera,

asclepiadeus, de quo iam dictum est.

IV Solvitur acris hiems grata vice veris et favoni,
trahuntque siccas machinae carinas.

quarta quoque dicolos ad exemplum Archilochi facta,

οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἁπαλὸν χρόα· κάρφεται γὰρ ἤδη.

differunt primi hoc uno, quod in graeco secundus spondeus, in latino tertius est. neque tamen ordinem Flaccus in omnibus servavit, sed varie et licenter, dummodo ne ab heroo recederet. habet ergo prima caesura heroum tetrametrum, et talis est haec pars, qualis illa Homerica *(Il. A 43.)*, ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε, *vel haec* Vergiliana *(Aen. I 463)*, 'solve metus feret haec aliquam tibi'. *quorum alteri deest* Φοῖβος Ἀπόλλων, *alteri* 'fama salutem', quae si adicere Flacciano et Archilochio volueris, implebuntur et fient solidi heroi sic.

solvitur acris hiems grata vice fama salutem,
οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἁπαλὸν χρόα Φοῖβος Ἀπόλλων.

Codex Parrhasii 1 eptasyllabum ferecratium 3 τε μαχοντο μενεχαρμαι 7 γουνοῦμαί σ' ἐλαφηβόλε *c* γουνουσ μαισ εαφεβολε *C* 8 Alceus Alcmon 14 ουκετομος ελλοις απολλων differunt *lacuna unius et dimidii versus post* απολλων *relicta* 18 ωσ εφατρευσχομενος του δηκλυε vergiliana Solve metus feret haec aliquem tibi fama salutem quae si adieceris *C* ὡσ ἔφατ' εὐχόμενος τοῦ δ' ἔκλυε vergiliana Solve metus fere haec aliquem tibi quorum alteri deest φοῖβος ἀπολλων alteri fama salutem quae si adicere *c. post* κλυε *lacuna sine nota defectus in C relicta neque a correctore suppleta est* 21 archilocheo heroi sic] heroici 23 ουκεθομος αλλοις απολλων χροα φοιβος απολλων

---

7 *Hephaest. p. 69, 25 ed. Westph.* κοινὴ δέ ἐστι κατὰ σχέσιν τὸ δύο συστημάτων ὑποπεπτωκός, καθάπερ τὸ πρῶτον Ἀνακρέοντος ᾆσμα Γουνοῦμαί σ', ἐλαφηβόλε ξανθὴ παῖ Διός, ἀγρίων δέσποιν' Ἄρτεμι θηρῶν. 14 *Archilochi versum* οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἁπαλὸν χρόα, κάρφεται γὰρ ἤδη, *saepius pro exemplo posuit Hephaestio p. 21, 8. 24, 1. 50, 19. Atilius subscripserat etiam epodicum versum infra repetitum, qui est apud Hephaestionem p. 18, 7 de versibus iambicis catalecticis,* τρίμετρον δέ, οἷον τὸ Ἀρχιλόχου Θυμὸς κακοῦ δὲ γῆρας καθαιρεῖ

posterior pars, 'veris et favoni', ithyphallicus versus est ex tribus trochaeis. talis est pars ex Catulliano hendecasyllabo *(c. 1, 2)* detracta priore parte, 'pumice expolitum', idque si adieceris ad Horatiani partem superiorem, fiet archilochius,

solvitur acris hiems grata vice pumice expolitum.

graecus est talis * . quod metrum quidam et aeschrionium vocant. plerique versum totum ex heroo factum per adiectionem unius syllabae tertiae ante ultimam dixerunt; et parte sublata sive mutata formam hexametri recipit, ut

solvitur acris hiems grata vice veris et anni

vel

solvitur acris hiems grata vice vere favoni.

secundus versus,

trahuntque siccas machinae carinas,

syllaba brevior est quam trimeter iambicus, qua reposita expletur sic,

trahuntque siccas machinae carinulas;

vel si malis scazonta facere,

trahuntque siccas machinae carinatas.

Archilochus † ὀλμον κακον * *reliquum* in Archilocho attendendum. hunc quidam hendecasyllabum archilochium dixerunt.

V Quis multa gracilis te puer in rosa
perfusus liquidis urget odoribus
grato, Pyrra, sub antro?
cui flavam religas comam?

quinta ode habet duos primos asclepiadeos, tertium *pherecratium*, quartum anacreontium, *qui et* glyconius, de quibus iam diximus. *pherecratius* priapei erit pars, praeposito tamen glyconio sic,

cui flavam religas comam grato Pyrra sub antro:

talis hic qualis ille, *(Verg. Aen. III 77)*

immotamque coli dedit et contemnere ventos.

Codex Parrhasii 2 endecasyllabo 5 *post* talis *lacuna unius fere versus spatio relicto indicata est* escronium 7 exametri 17 ὀλμον κακον in archilocho *lacuna post* κακον *relicta* 18 endecasyllabum 19 *nota numeri* V *hoc loco omissa post* comam *addita est* 23 tertium anacreontium quartus glyconius 24 pherecratius *om.* 25 gliconio *corr.* glyconio

---

5 *in lacuna exemplum graeci versus, in quo tetrameter Archilochi* οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἁπαλὸν χρόα *cum extrema parte hendecasyllabi compositus erat, omissum est* 5 aeschrionium] *p. 293,23* 17 reliquum] *cf. p. 302,23* reliquum in Euripide attendendum

item hos si iungas, idem fiet, γουνοῦμαί σε * utraque haec pars Anacreontis est.

VI Scriberis Vario fortis et hostium
victor, Maeonii carminis alite,
quam rem cumque ferox navibus aut equis
miles te duce gesserit.

tres primi asclepiadei, ut

Maecenas atavis edite regibus:

quartus glyconius, ut

γουνοῦμαί σ' ἐλαφηβόλε

[utraque haec pars Anacreontis est].

VII Laudabunt alii claram Rhodon aut Mitylenen
aut Epheson bimarisve Corinthi.

primus herous, secundus item herous, sed tetrameter, cui si reddas duos pedes erit solidus hexameter sic,

aut Epheson bimarisve Corinthi primus ab oris

vel *(Hor. carm. I 7, 24)*

sic tristis affatus amicos Cynthius auctor.

VIII Lydia, dic, per omnis
te deos oro, Sybarim cur properas amando.

hoc totum choriambicum metrum est. primum colon dimetron catalecticum est, sed quo minus integrum choriambicum esse videatur, facit ultimus bacchius: nam similiter in secundo colo adfectavit in ultimo bacchium habere. in hoc etiam recessit ab Alcaeo, quod primum choriambum durum fecit secundum pro iambo spondeum ponendo. nam si secutus fuisset Alcaeum, sic ordinasset,

hoc dea vere Sybarim cur properes amando.

Codex Parrhasii 1 γουνοῦμαι σε utraque *lacuna post* σε *relicta, item infra* 10 5 cumque 12 Mitylenem 15 exameter sicut Epheson 18 sic *quasi extra versum positum atramento scriptum est, ipse versus rubro colore* 24 Alceo 25 Alceum

---

1 *duos Anacreontis versus, qui supra indicati sunt, in priapei formam coniunctos Aldini adscripserunt,* γουνοῦμαί σ' ἐλαφηβόλε δέσποιν' Ἄρτεμι θηρῶν 11 utraque haec pars Anacreontis est *ex superioribus repetita sunt* 24 secundum, *h. e.* secundum pedem, *de secunda parte compositi pedis non recte dicitur, sed ex glossa ad* primum choriambum *adscripta videtur ortum esse.*

sed affectasse potius quam errasse Horatium hoc apparet, quod eadem lege usque ad finem eglogae perseveravit. erit ergo et secundum colon tetrametron catalecticum. ex hoc hendecasyllabum sapphicum sic facies, *

quaeso Lydia dic deos per omnes;

de secundo hexametrum sic,

hocne deos vere Sybarim cur quaeris amando.

apud Anacreontem

εἶμι λαβὼν † εἰσάρας,

Sappho

πάρθενον ἀδύφωνον.

secundum colon Anacreon sic,

ἀσπίδα ῥίψας ποταμοῦ καλλιρόου παρ' ὄχθας,

Sappho sic,

δεῦτέ νυν ἄβραι Χάριτες καλλίκομοί τε Μοῦσαι.

IX Vides ut alta stet nive candidum
Soracte, nec iam sustineant onus
silvae laborantes, geluque
flumina constiterint acuto.

iucunda confusio horum metrorum aut permixtione facta aut detractione. nam in duobus primis prima tome dimetron habet iambicon hypercatalecton, secunda clausulam asclepiadei, id est duos dactylos (nam sic est 'stet nive candidum'. ut est 'edite regibus'), et dividuntur sic,

vides ut alta ˏ stet nive candidum
Soracte nec iam ˏ sustineant onus.

Codex Parrhasii 3 ex oc hendecasyllabam 5 de secundo *c* de secunda *C* exametrum 8 ειμιλαβων εισαρας σαπφω παρθενων αδυφωνων 12 ασπιδαριψεσποταμου κλλιροου προχοας *C* ἀσπίδα ῥίψ' ἐσ ποταμοῦ κλλιρρόου προχοὰς *c* 14 δεστενῦν αβραιχαριτεσ καλλικομοι τε μουσαι 20 iambicom ypercatalecton

---

3 *exemplum hendecasyllabi sapphici in lacuna, quam indicavi, omissum ita fere restitui potest,* ex hoc hendecasyllabum sapphicum sic facies, 'quaerimus te Lydia dic per omnes', hendecasyllabum phalaecium autem sic, 'quaeso Lydia dic deos per omnes' 8 εἶμι λαβὼν ἐς Ἥρης *Bergkius Anacr. fragm. 34* 9 Sappho πάρθενον ἀδύφωνον *Gaisfordius* 12 ἀσπίδα ῥίψας ποταμοῦ καλλιρόου παρ' ὄχθας *Bergkius Anacr. fragm. 28* ἀσπίδα ῥίψ' ἐς ποταμοῦ καλλιρόου προχοάς *ex codice Vaticano 3402 ediderat Ursinus carm. novem illustr. femin. et lyric. fragm. p. 135* 14 δεῦτέ νυν ἀβραὶ Χάριτες καλλίκομοί τε Μοῖσαι *Hephaestio p. 31, 5 schol. Hephaest. p. 181, 13 ed. Westph.*

alii hendecasyllabos appellant factos ex iambico trimetro detractione unius syllabae quam si restitues, facies trimetron acatalecton,

vides ut alta stet nive candidum

et

Soracte nec iam sustineant onusti.

tertium colon trimetron hypercatalecton,

silvae laborantes geluque candido.

quartum compositum est ex penthemimeri et bacchio. hexametrum de hoc fiat redditis quibusque partibus sic,

flumina constiterint scopulo pugnantia acuto.

X Tu ne quaesieris, scire nefas, quem mihi quem tibi:

hecedecasyllabus sapphicus. de hoc iam supra dictum est, adiectione spondei ad caput et pyrrhichii ad finem in medio esse choriambicum trimetrum, ut illud dimetrum diximus habere,

Maecenas atavis edite regibus.

et nota quod et in hac et in illa egloga strophen in singulis versibus expediit his et Alcaeus usus,

Νύμφαις, ταῖς Διὸς ἐξ αἰγιόχω φασὶ τετογμέναις.

Cetera quae secuntur eadem metra sunt, de quibus iam dictum est. in secundo libro metrum novum est *(18, 1)*

non ebur neque aureum
mea renidet in domo lacunar.

hoc semel omnino usus Horatius, Alcaeus frequenter. ab iambico natum est: nam si reddas huic partem suam, integrum trimetrum facies sic.

beatus ille non ebur neque aureum.

Codex Parrhasii 1 endecasyllabos 4 et *cum duobus versibus coniunctum et rubro colore scriptum est* 6 ypercatalecton 8 pentimimeri exametrum 12 hic endecasyllabus *Clam*decasyllabus *in margine c, quod idem corrector postea delevit et cautius emendandum* 14 dimetrom 15 Mecoenas 17 Alceus 18 [illegible] μενας Caetera quae secuntur 21 aurum 23 Alceus 24 integram 25 aureum

---

3 *trimetron acatalecton una syllaba addita ita fere restitui poterat,* 'vides ut alta stet nive- que candidum' et 'Soracte nec iam sustinebit hoc onus', *nisi potius trimetron catalecticum ma- voluit grammaticus,* vides ut alta stet nive candidum nunc, Soracte nec iam sustineant onusti 6 *fortasse* tertium colon trimetron iambicum hypercatalecton est: nam additis tribus syllabis fiet trimetron acatalecton 9 quibuscunque partibus *Parrhasius* 12 iam supra] *de h. l.* 18 Νύμφαις ταῖς Διὸς ἐξ αἰγιόχω φασὶ τετυγμέναις *Hephaestio p. 35, 8 ed. Westph.* 24 in- tegrum *Parrhasius*

Philoxenus ait hoc heptasyllabon choriacon vocari et esse dimetron catalecticon euripidion. ille inquit sic *(Eurip. Phoen. 239)*,

νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων:

reliquum in Euripide attendendum. et sequens pars talis est, qualis illa *(Hor. carm. I 4, 2)*,

trahuntque siccas machinae carinas,

iambicum curtum, quod et hendecasyllabon dicunt, et facit trimetrum plenum,

mea renidet in domo lacunar,

sicut

trahuntque siccas machinae carinulas.

Miserarum est neque amori dare ludum
neque dulci mala vino lavere aut ex-
animari metuentes patruae verbera linguae *(Hor. carm. III 12, 1)*.

omnes hi ionici ἀπ᾽ ἐλάσσονος sunt acatalecti, duo primi trimetri, tertius tetrameter.

Diffugere nives, redeunt iam gramina campis
arboribusque comae *(Hor. carm. IV 7, 1)*.

primus hexameter herous; secunda pars penthemimeres habet, quod iteratum integrum pentametrum faciet sic,

arboribusque comae arboribusque comae.

O crudelis adhuc et Veneris muneribus potens *(Hor. carm. IV. 10, 1)*.

hi omnes quo minus heroi hexametri dici possent commutatio quarti pedis fecit: nam pro dactylo anapaestum habent. simul et illud videndum, quod nullam habent varietatem pedum, sed ordo idem omnibus, ut primum et tertium spondeum habeant, secundum et quintum et sextum dactylos, quartum anapaestum, per quod et syllabarum sexdecim numerus in omnibus perseverat.

Nunc de epodis, quoniam supra originem nominis dixi, metra eorum quamquam simplicia sint et intellectu facilia, tamen breviter excurram.

Ibis liburnis inter alta navium,
amice, propugnacula *(epod. 1, 1)*.

Codex Parrhasii 1 eptasyllabon choriambicon catalecton 3 νενδεμοι πορoσεχομνοσ 4 seguens 7 endecasyllabon trimetrom 12 ex Aminari *C* exanimari *c* 15 acatalecti] catalectici 19 exameter pentemimerem 23 heroici exametri 27 sesdecim 29 et intellectu *c* et in intellectu *C*

---

1 choriacum heptasyllabum *Marius Victorinus p. 168, 20* 3 νῦν δέ μοι πρὸ τειχέων *Gaisfordius coll. Hephaest. p. 20, 7 ed. Westph.* 8 *fortasse* lacunula 28 supra] *p. 295.*

ambo iambici acatalecti, primus trimeter, secundus dimeter; et deinceps omnes eglogae quae secuntur consimiles sunt usque ad illam quae sic incipit,

Petti, nihil me, sicut antea, iuvat
scribere versiculos amore perculsum gravi *(epod. 11, 1)*.

primus iambicus trimeter, secundi prima tome penthemimeres habet, sequens dimetron iambicon.

Quid tibi vis, mulier nigris dignissima barris?
munera cur mihi curve tabellas *(epod. 12, 1)*.

primus herous hexameter, sequens tetrameter similiter dactylicus, qui bucolicum facit, si illi duos pedes reddas sic,

munera cur mihi curve tabellas omnia plena;

qualis est *(Verg. bucol. 3, 60)*

ab Iove principium Musae, Iovis omnia plena.

Horrida tempestas caelum contraxit et imbres
nivesque deducunt Iovem, nunc mare nunc siluae *(epod. 13, 1)*.

primus hexameter, secundus compositus ex dimetro iambico et penthemimeri.

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis
oblivionem sensibus *(epod. 14, 1)*.

hexameter primus, secundus iambicus dimeter.

Altera iam teritur bellis civilibus aetas,
suis et ipsa Roma viribus ruit *(epod. 16, 1)*.

hexameter et iambicus trimeter.

Iam iam efficaci do manus scientiae *(epod. 17, 1)*.

omnes hi trimetri iambici erunt.

Codex Parrhasii 4 percussum *corr.* perculsum: *utrum a librario an a correctore correctum sit, non satis certo apparet* 5 pentemimeren 9 exameter 14 contraxit in unum et imbres, *sed* in unum *deletum* 16 exameter *corr.* hexameter, *item infra 19 et 22* pentemimere 20 territur 24 erunt ARS ATILII FORTVNATIANI EXP

[ARS CAESII BASSI DE METRIS]

Maecenas atavis edite regibus.

asclepiadeon duodecasyllabon, cuius divisio varia. quidam sic, Maece spondeus, nas atavis choriambus, edite re idem, gibus pyrrhichius vel iambus propter indifferentiam syllabae. alii per dipodias ita: Maecenas a, debuit antispastica dipodia esse, sed produxit syllabam primam et fecit epitritum quartum ex tribus longis et brevi: tavis edi antispastus est ex brevi duabus longis et brevi: te regibus, paeon secundus ex brevi et longa et duabus brevibus, vel si longa fuerit ultima, erit diiambus. si vero ad paenultimam partem ultimae dipodiae brevis syllaba addatur, fiet elegiacus versus pentameter sic,

Maecenas atavis edite remigibus.

dividitur prioribus aut dactylo et spondeo aut spondeo et dactylo, tamen medius spondeus debet semper esse sequentibus anapaestis.

Iam satis terris nivis atque dirae.

sapphicon hendecasyllabon, quod est trimetron choriambicon catalecticon, cuius syllabam tertiam produxit in prima dipodia, quam corripere debuit. oportuit enim ita esse, iam satis est, posuit autem iam satis ter, pro choriambo epitritum secundum, id est ex longa et brevi et duabus longis. secunda dipodia choriambica est, ris nivis at. tertio, que dirae, positus pes pro dipodia bacchius, aut propter indifferentiam syllabae hoc metrum clauditur amphibracho, id est ex brevi et longa et brevi.

Sic te diva potens Cypri.

glyconion octosyllabon et genere asclepiadeon est. huic enim si addideris dipodian choriambicam, facies asclepiadeon sic,

sic te diva potens *diva potens* Cypri.

dividitur autem spondeo, choriambo, pyrrhichio vel iambo propter syllabae indifferentiam, sic te diva potens Cypri.

Codex Parrhasii ARS CAESII BASSI DE METRIS | Mecoenas 3 spondeo 4 choriambo pyrrhichio vel iambo 5 antipastica podia esse et produxit 7 antipastus est ex brevis *corr.* — vi 9 disiambus 12 dividatur *corr.* dividitur 13 anapesticis 15 endecasyllabon 17 satis est] satis ter 20 amphibrachio 23 gliconion 24 choriambicon 25 diva potens *semel scriptum est*

Solvitur acris hiems grata vice veris et favoni.

alcaicon ἑπτακαιδεκασύλλαβον [ithyphallicon]

solvitur acris hiems grata vice veris et favoni

commissum est ex heroico et ithyphallico: 'solvitur acris hiems grata vice', hi usque heroicum; 'veris et favoni', hoc ithyphallicon. 'trahuntque siccas', parte iambici, sequitur ithyphallicon, 'machinae carinas'.

Vides ut alta stet nive candidum.

alcaicon hendecasyllabon. cuius divisio ita est: 'vides ut alta', ex duobus iambis et syllaba et sequentibus duobus dactylis vel propter indifferentiam syllabae dactylo et amphimacro, 'stet nive candidum'.

Soracte nec iam sustineant onus,

sicut prior scanditur.

silvae laborantes geluque,

enneasyllabon, silvae spondeus, labo iambus, rantes spondeus, gelu iambus, qu syllaba.

flumina constiterint acuto,

hoc constat ex quattuor pedibus heroicis syllaba detracta brevi in tertio pede. h enim integrum sic,

flumina constiterint ab acuto.

Codex Parrhasii 2 ἑπτα καὶ δεκα syllibon 3 vices *corr.* — ce 6 ithyphall *postremo loco* 8 endecasyllabon

Verkündigung der Urtheile über die eingegangenen Preisarbeiten und der neuen Preisaufgaben.

Die **theologische Facultät** hatte folgende Aufgabe gestellt:

> *Die Versuche Schleiermachers und seiner namhaftesten Nachfolger, das Wesen der Religion zu bestimmen, sollen unter vornehmlicher Berücksichtigung derjenigen, bei welchen Hegelsche und Neukantische Einflüsse zu erkennen sind, dargestellt und beurtheilt werden.*

Für die Lösung dieser Aufgabe war eine Arbeit eingeliefert worden mit dem Motto *Apost.-Gesch. 17, 28.* Dieselbe sucht mit anerkennenswerthem Fleisse die in Frage kommende Literatur zu umspannen und enthält manche treffende Beurtheilungen des Einzelnen. Der Verf. hat jedoch das Problem nicht allseitig ins Auge gefasst und deshalb weder die hervorragenden Theorien ausreichend dargestellt noch einen Fortschritt in denjenigen, welche er behandelt hat, aufgewiesen. Es fehlt an genügender Bekanntschaft mit den philosophischen Voraussetzungen der besprochenen Theologen und an methodischer Begründung der Beurtheilung. Ein Mangel an wissenschaftlicher Durchbildung tritt überdies meistens heraus, wo der Verf. seine eigenen Gedanken darlegt, und zwar selbst in dem sprachlichen Ausdruck derselben. Diese Umstände hindern die Fakultät, der Arbeit den Preis zu ertheilen.

Die **juristische Facultät** hatte zwei Aufgaben gestellt, die schon im vorigen Jahre gestellte Frage:

> *Berührt das Reichsgesetz vom 14. November 1867 die Geltung des Verbotes der lex commissoria im gemeinen und preussischen Recht?*

und als neue Aufgabe:

> *Die Nebenklage, ihr Wesen und ihr Verhältniss zum früheren Adhäsionsprocess.*

Nur über die zuerst genannte Aufgabe ist eine Arbeit eingelaufen mit dem Motto: τῆς ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν Ἀθάνατοι. Die gestellte Frage ist controvers. Der Verfasser hat sich unter Berücksichtigung der bereits von Anderen für und wider vorgebrachten Gründe auf die Seite derer gestellt, welche die Frage verneinen. Und das mit Recht. Ist es nun immerhin anerkennenswerth, dass der Verfasser das Richtige getroffen hat, so lag doch nicht hierin der Schwerpunkt, zumal die von dem Verfasser adoptirte Meinung bereits die herrschende ist. Es kam vielmehr darauf an, die vertretene Ansicht durch eingehende und überzeugende historische und dogmatische Ausführungen fester zu begründen, als das bisher in juristischen Erkenntnissen und gelegentlichen Erörterungen geschehen ist, wozu die vorhandene und auch benutzte Literatur die Mittel in vollem Maasse geboten haben würde. Dies ist dem Verfasser nicht in genügendem Maasse gelungen. Es kann ihm daher bei aller Anerkennung des auf die Arbeit verwendeten Fleisses der Preis nicht ertheilt werden.

Die von der **medicinischen Facultät** gestellte Aufgabe hatte keine Bearbeitung gefunden.

Die **philosophische Facultät** hatte drei Aufgaben gestellt, eine philosophische, eine philologische und eine mathematische. Ueber jede derselben war eine Arbeit eingeliefert. Die philosophische aus dem vorigen Jahre wiederholte Aufgabe war:

Darstellung und Beurtheilung der Fichteschen Religionslehre in ihrer ursprünglichen Gestalt.

Die darüber eingegangene Arbeit trägt als Motto die Worte Fichte's: *Von jeher ging es so mit den Spekulationen der Idealisten und Skeptiker, dass sie dachten wie Niemand, und handelten wie Alle.* Das Urtheil der Facultät lautet:

In fasslicher und ansprechender Weise hat der Verf. die verschiedenen Stadien, welche Fichtes Religionslehre von seinem „Versuch einer Kritik aller Offenbarung" bis zu der Schrift über die Bestimmung des Menschen durchlief, charakterisirt und den Standpunkt des Philosophen auf jedem dieser Stadien zu beurtheilen versucht. Dabei hat er es sich freilich erspart, die Fichteschen Ansichten in ihre letzten Grundlagen zurückzuverfolgen. Die geübte Kritik stellt sich zu wenig auf den Boden der eigenen Voraussetzungen des Wissenschaftlehrers und prüft die Ergebnisse desselben nicht sowohl auf ihre innere Konsequenz und ihre begriffliche Berechtigung als nach einem von aussen herangebrachten Masstab. Auch der am meisten in den Vordergrund gerückte Tadel, dass der Grundirrthum Fichtes die Ueberschätzung der moralischen Natur des Menschen sei, wird nicht tiefer begründet, sondern nur durch die Berufung auf dogmatische theologische Vorstellungen erläutert. Obgleich demnach die Arbeit weder neue Gesichtspunkte aufstellt, noch höheren Ansprüchen an die Methode wissenschaftlicher Kritik genügt, so hat sie doch das Verdienst einer geschickten Zusammenstellung des Thatsächlichen und einer verständnissvollen Beleuchtung der allgemeinen ethischen und Gedankenmotive Fichtes. Unter vorzugsweiser Berücksichtigung der Frische und Sicherheit der Darstellung hat daher die Facultät geglaubt dem Verf. den ausgesetzten Preis nicht vorenthalten zu sollen.

Als Verfasser ergab sich:

stud. theol. PAUL MICHAELIS aus
Libbesdorf in Anhalt.

Die **philologische Aufgabe** lautete:

Inscriptiones Graecae ad certamina musica et ad poesin scenicam pertinentes quae aut in veterum scriptorum libris commemorantur aut servatae nobis sunt colligantur, disponantur, explicentur ac de variis harum inscriptionum generibus accurate disputetur.

Ueber die eingelieferte Arbeit, welcher als Motto die Worte Cicero's (de or. III, 61): *Edidi quae potui, non ut volui, sed ut me temporis angustiae coegerunt* vorgesetzt sind, hat die Facultät folgendes Urtheil abgegeben:

Der Bearbeiter der Aufgabe hat nur einen allerdings sehr wichtigen Theil der in Betracht kommenden Inschriften, die choregischen Inschriften, vollständig mitgetheilt und in eingehender Weise behandelt, bei den übrigen sich zunächst mit einer kurzen Aufzählung begnügt. Die Art der Behandlung zeigt durchweg ein gesundes und besonnenes Urtheil, Sorgfalt und Sicherheit der Methode. Nicht selten ist es dem Verf. gelungen, zu besseren oder genaueren Resultaten zu gelangen als seine Vorgänger,

wenn sich auch andererseits manche bis jetzt ungelöste Fragen und Schwierigkeiten durch eine noch eindringendere Untersuchung der Entscheidung wohl hätten näher bringen lassen. Die sprachliche Form ist klar uud korrekt. In Anbetracht der Vorzüge und des erheblichen äusseren Umfangs der Arbeit konnte die Facultät in dem Umstande, dass der Stoff noch nicht vollständig ausgearbeitet vorliegt, kein Hinderniss erblicken, der Abhandlung den Preis zuzuerkennen.

Als Verfasser ergab sich:

stud. phil. ADOLF BRINCK
aus Wittenberge.

Die mathematische Aufgabe, welche eine unter dem Motto „*cum deo et die*“ eingereichte Bearbeitung gefunden hat, lautete:

> *Es soll das Problem der äquivalenten Abbildung einer Fläche auf einer andern, speciell einer Kugelfläche auf einer Ebene, von rein mathematischem Gesichtspunkte aus behandelt werden. Die allgemeine Theorie ist dann auf die wichtigsten in der Praxis benutzten Projectionsarten anzuwenden.*

Bei der Behandlung der Aufgabe kam es zunächst darauf an, die bekannte allgemeine Lösung der Aufgabe zu entwickeln. Dabei schon hat der Verfasser der eingereichten Arbeit einen groben Fehler gemacht, der sich an verschiedenen Stellen wiederholt. Sodann war zu erörtern, durch Bedingungen welcher Art die in der allgemeinen Lösung auftretenden willkürlichen Functionen bestimmt werden können. Von einer allgemeineren Erörterung dieser Frage hat der Bearbeiter ganz abgesehen, sich vielmehr auf die Betrachtung einiger ganz specieller Beispiele beschränkt, und zwar fast ausschliesslich solcher, die er der vorhandenen Litteratur entlehnen konnte. Was der Verfasser daneben von Eigenem beibringt, zeigt durchweg den Charakter grosser Flüchtigkeit und Oberflächlichkeit. Da hiernach die Frage, um die es sich wesentlich handelt, in keiner Weise gefördert, ja nicht einmal die schon früher bekannten Resultate in genügender Weise dargestellt sind, kann der Arbeit ein Preis nicht ertheilt werden.

Für das Jahr 1885/86 werden folgende Preisaufgaben gestellt:

I. von der theologischen Facultät:

1) die vorjährige als ausserordentliche:

„Die Versuche Schleiermachers und seiner namhaftesten Nachfolger, das Wesen der Religion zu bestimmen, sollen unter vornehmlicher Berücksichtigung derjenigen, bei welchen Hegelsche und Neukantische Einflüsse zu erkennen sind, dargestellt und beurteilt werden;“

2) neu:

„Die Zustände der Kirche überhaupt und der römischen insbesondere, sollen nach dem Inhalte des Briefes des Clemens von Rom an die Corinther dargestellt werden;“

II. von der juristischen Facultät:

1) die vorjährige als ausserordentliche:

„Die Nebenklage, ihr Wesen und ihr Verhältniss zum früheren Adhäsionsprocess;“

2) neu:

„Ist das beneficium competentiae durch die Reichscivilprocessordnung beseitigt? Die Frage soll nach gemeinem und preussischem Rechte beantwortet werden;“

III. von der medizinischen Facultät:

1) die vorjährige als ausserordentliche:

„Welchen Werth und welche Bedeutung behalten neben der antiseptischen Methode mechanisch, chemisch und thermisch wirkende Agentien für die Behandlung von Wunden, Geschwüren und Eiterungen?“

2) neu:

„Es ist zu untersuchen, ob die chemischen und physikalischen Erscheinungen des Nierensekrets und sein mikroskopischer Inhalt die sogenannte amyloide Degeneration der Nieren bei Lebenden sicher erkennen lassen;“

IV. von der philosophischen Facultät:

1) die vorjährige mathematische als ausserordentliche:

„Es soll das Problem der äquivalenten Abbildung einer Fläche auf einer andern, speciell einer Ebene, einer Kugel und eines Ellipsoids auf einer Ebene, von rein mathematischem Gesichtspunkte aus behandelt werden. Ein besonderes Gewicht ist auf die Erörterung der Bedingungen zu legen, durch welche die in der allgemeinen Lösung auftretenden willkürlichen Functionen bestimmt werden;“

2) als historische:

„Manasses de Pas, Marquis de Feuquières als Diplomat und Soldat;“

3) als philosophische:

„Unter den erkenntnisstheoretischen Untersuchungen, welche die Hume'sche Skepsis in Deutschland bereits vor der „Kritik der reinen Vernunft“ hervorrief, verdient diejenige des Nicolas Tetens in dem siebenten seiner philosophischen Versuche über die menschliche Natur (1777) eine nähere Betrachtung. Der Gedankengang dieses Versuches soll unter Hinzunahme der sonstigen dahin gehörenden Ausführungen desselben Werkes klar und concis dargestellt und mit den Aufstellungen Humes und Kants verglichen werden.“

Sämmtliche Aufgaben sind in deutscher Sprache zu bearbeiten.

Für das Jahr 1885/86 werden folgende Preisaufgaben gestellt:

I. von der theologischen Facultät:

1) die vorjährige als ausserordentliche:

„Die Versuche Schleiermachers und seiner namhaftesten Nachfolger, das Wes[illegible] der Religion zu bestimmen, sollen unter vornehmlicher Berücksichtigung de[illegible] jenigen, bei welchen Hegelsche und Neukantische Einflüsse zu erkennen [illegible] dargestellt und beurteilt werden;“

2) neu:

„Die Zustände der Kirche überhaupt und der römischen insbesondere, [illegible] nach dem Inhalte des Briefes des Clemens von Rom an die Corinther dar[illegible] stellt werden;“

II. von der juristischen Facultät:

1) die vorjährige als ausserordentliche:

„Die Nebenklage, ihr Wesen und ihr Verhältniss zum früheren Adhäsions[illegible] process;“

2) neu:

„Ist das beneficium competentiae durch die Reichscivilprocessordnung beseitigt? Die Frage soll nach gemeinem und preussischem Rechte beantwortet werde[illegible]“

III. von der medizinischen Facultät:

1) die vorjährige als ausserordentliche:

„Welchen Werth und welche Bedeutung behalten neben der antiseptisch[illegible] Methode mechanisch, chemisch und thermisch wirkende Agentien für die B[illegible] handlung von Wunden, Geschwüren und Eiterungen?“

2) neu:

„Es ist zu untersuchen, ob die chemischen und physikalischen Erscheinung[illegible] des Nierensekrets und sein mikroskopischer Inhalt die sogenannte am[illegible] Degeneration der Nieren bei Lebenden sicher erkennen lassen;“

IV. von der philosophischen Facultät:

1) die vorjährige mathematische als ausserordentliche:

„Es soll das Problem der äquivalenten Abbildung einer Fläche auf [illegible] andern, speciell einer Ebene, einer Kugel und eines Ellipsoids auf [illegible] Ebene, vom rein mathematischen Gesichtspunkte aus behandelt werden. [illegible] besonderes Gewicht ist auf die Erörterung der Bedingungen zu legen, [illegible] welche die in der allgemeinen Lösung auftretenden willkürlichen Functi[illegible] bestimmt werden;“

2) als historische:

„Manasses de Pas, Marquis de Feuquières als Diplomat und Soldat;“

3) als philosophische:

„Unter den erkenntnisstheoretischen Untersuchungen, welche die Hume[illegible] Skepsis in Deutschland bereits vor der „Kritik der reinen Vernunft“ herv[illegible] rief, verdient diejenige des Nicolas Tetens in dem siebenten seiner philosoph[illegible] schen Versuche über die menschliche Natur (1777) eine nähere Betrachtung[illegible] Der Gedankengang dieses Versuches soll unter Hinzunahme der sonstig[illegible] dahin gehörenden Ausführungen desselben Werkes klar und concis dargestellt und mit den Aufstellungen Humes und Kants verglichen werden.“

Sämmtliche Aufgaben sind in deutscher Sprache zu bearbeiten.

